

SĒLIJA

Pa Sēlijas vēsturisko novadu

Maršruta pamatgaita: Jēkabpils – Birži – Viesīte – Sauka – Nereta – Aknīste – Gārsene – Subate – Eglaine – Ilūkste – Dviete – Bebrene – Rubeņi – Zasa – Birži – Jēkabpils

Ainavisks novads ar retām un nelielām viensētām. Dvietes pusē cilvēki dzīvo uz "salām": Putnu salas, Siļu salas, Pupiņu salas, Būku salas – ... Salas Sēlijā?... Kas tās tādas? Tas kļūst skaidrs atbraucot šeit tikai pavasarī, kad pārplūst Dvietes pļavas un virs ūdens paliek lielāki sauszemes gabali ar viensētām. Šo laiku vietēji dēvē par piekto gadalaiku – *atbūdu*. Sēlijas vēsture iepazīstama muzejos (Sēļu sēta Jēkabpilī, Viesītes muzejs) un autentiskajās saimniecībās (Gulbju viensētā ar melno pirti). Īpaša ir novada ēdienkarte: Sēlijas cepelīni, *batviņi* – jauno sarkano biešu zupa ar jaunajām lapīnām, gavēņu ēdiens – skābētu auzu pārslu ķīselis, *sirņiki* – biezpiena plāceņi, *škvarkas* – biežputra ar saceptu speķīti (cīrcenis), bet veselības stiprināšanai noteikti jānobrauda bebru dziedzeru uzlējumus Bebreņē. Pauls Stradiņš, Mārtiņš Buclers, Jānis Jaunsudrabiņš un Stenders nāk no Sēlijas. Varenī vīri no varena novada!

MARŠRUTA RAKSTUROJUMS

Pārvietošanās līdzeklis: Automašīna.
Sākums/galapunkts: Jēkabpils.
Garums: ~ 310 km (maršruta garums ir atkarīgs no apskatīto objektu skaita u.c. faktoriem).
Aptuvenais veikšanas laiks: Divas – trīs dienas (atkarībā no izvēlētā apskates objektu skaita un tajos pavadītā ilguma).
Ceļa segums: Maršruta lielākajā daļā ceļi ir asfaltēti. Garākais grantētā ceļa gabals ir Dvietes – Zasas posmā.
Ieteicamais laiks: Maijs – septembris.
Loģistika: Maršruts ir apļveida, tādēļ to var sākt/beigt jebkurā citā punktā, piemēram – Viesītē, Neretā, Ilūkstē vai citur.
Der zināt! Jēkabpilī ieteicams apmeklēt TIC, kur vērts iegādāties pilsētas karti un citus ceļojumam noderīgus materiālus. Atsevišķiem maršruta grantētā ceļa posmiem var būt slikta kvalitāte. Objektos, kurus vēlaties apskatīt no iekšpuses (vai kuriem nav atrodams darba laiks), savs apmeklējums jāpiesaka savlaicīgi.
Alternatīvas: Šo var apvienot ar Zemgales vēsturiskā novada maršrutu vai kādu tā daļu.
Maršruts šķērso: Saukas dabas parku, Dvietes palienes dabas parku un Pilskalnes Siguldiņas dabas liegumu.
Ceļojot, esiet saudzīgi pret dabas un cilvēkradītājam vērtībām!

Plašāka informācija par maršruta apskates objektiem (aprakstītiem šajā lapā, kā arī citiem), naktsmītnēm un krodzīņiem atrodama www.celotajs.lv. Naktsmītņu un krodzīņu numuri sakrīt ar interneta datu bāzi www.celotajs.lv – meklējiet pēc tiem. Citu **etnogrāfisko novadu maršruti** (sulti, libieši, sēļi, zemgaļi, piebaldzēni, latgaļi, malēnieši u.c.) Latvijas apceļotājiem atrodami www.tures.celotajs.lv

	Lauku māja		Viesnīca
	Brīvdienu māja		Pils, muiža
	Viesu māja		Kempings
	Īpaši aizsargājama dabas teritorija, dabas piemineklis		Kultūras piemineklis

www.celotajs.lv

VĒRTS REDZĒT!

1. Krustpils pils. Atrodas Krustpilī, Rīgas ielā 216 b. Krustpils pils pirmsākumi ir meklējami 1237. g. Šajā laikā Rīgas bīskaps Nikolajs de Magdeburgs uzcēla Kreicburgas pili, kas bija pirmā krustnešu nocietinātā pils Latgalē. 16. gs. beigās tā līdz pat 20. gs. sākumam nonāk bruņinieka Nikolaja Korfa (un tālākās dzimtas) īpašumā. Neskatoties uz sekojošiem postījumiem un pārbūvēm, pils līdz mūsdienām ir saglabājusi viduslaiku pilīm raksturīgo noslēgto pagalmu. 19. gs. vidū tā iegūst historisma stila interjerus. Tajā pat laikā ir saglabājušies arī senākas apbūves elementi - vārtu tornis, korpusa pamatsienas, šaujamlūkas, velju konstrukcijas, logailas u.c. Padomju laikos pili atradās PSRS armijas daļa, bet tai blakus izveidojās kara pilsētiņa - mūsdienu **Pils rajons**, ko no rietumu puses ieskauj **Pils dīķis**. 1994. g. ēku kompleksā iekārtots **Jēkabpils vēstures muzejs**, ko var iepazīt gida vadībā, vai individuāli (ar audiogaidu). Labs skats paveras no pils torņa. +371 65221042.

2. Jēkabpils muzeja brīvdabas nodaļa "Sēļu sēta". Atrodas Jēkabpilī, Daugavas kreisajā krastā, Filozofu ielā 6. Ar šo vietu var uzsākt Sēlijas novada kultūrvēstures padziļinātu izziņu. Muzeja izveide uzsāka 1952. g. un te apskatāma 19. gs. Sēlijas vidēji turīga zemnieka lauku sēta, kurā ir dzīvojamā ēka ar apvalkdūmeni, divas klētis, rija, pirts, vejdzirnavas un kalve, kā arī tvaika lokomobile un kuļammašīna. Tūristu grupām piedāvā tematiskus pasākumus: "Amatnieku darbi Sēļu sētā", "Kad medus kūst uz mēles" un "Precības sēļu sētā". +371 65232501.

3. Jēkabpils Svētā Gara pareizticīgo baznīca un vīriešu klosteris. Sv. Gara pareizticīgo baznīca un vīriešu klosteris, kā arī klostera teritorijā esošā **Sv. Nikolaja Brīnumdarītāja pareizticīgo baznīca** atrodas Jēkabpilī, Brīvības ielā 200. Bizantiešu stilā celtā Sv. Gara pareizticīgo baznīca tapusi laikā no 1853.–1886. g. iepriekšējās – 17. gs. otrajā pusē celtās un 1773. g. nodegušā koka (kokmateriālus tās celtniecībai bija piešķīris Kurzemes hercogs Jēkabs) dievnama vietā. Pie baznīcas atradīs Sv. Gara vīriešu klosteris. 1903. g. Otrajās Lieldienās baznīcā izcēlās ugunsgrēks, pēc kura nesadega tikai Jaunavas Marijas glezna. Baznīca cieta 1. pasaules kara laikā un to atkal atjaunoja 1933. g. Blakus Sv. Gara pareizticīgo baznīcai atrodas Jēkabpils vecākais dievnamš – 1774. g. celtā mūra baznīca (nelieli izmēri 17 x 19,5 m), kas nosaukta Sv. Nikolaja Brīnumdarītāja vārdā. Mūsdienās te darbojas Sv. Gara pareizticīgo baznīcas klosteris, ko var apskatīt arī no iekšpuses. Kompleksu ietver 17. gs. **mūra žogs**. +371 65231486.

4. Strūves parks. Atrodas Jēkabpilī ziemeļrietumu daļā, Daugavas kreisajā krastā iepretim Ādamsona (Krustpils) saliņai. 19. gs. šo parku veidoja kā pilsētnieku atpūtas un sviniņu vietu. Šī ir pasaules mērogā ievērojama vieta, jo te atrodas akadēmiķa - Tartu Universitātes profesora astronoma un ģeodēzista Frīdriha Georga Vilhelma Strūves (1793.–1864.) darbībai veltīts **piemiņas akmens**. Tas uzstādīts vietā, kur F. G. V. Strūve pabeidza Vidzemes guberņas uzmērīšanu. Strūves meridiāna loks (loka punkti atrodas arī daudzās citās Eiropas valstīs) iekļauts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā.

5. Viesītes muzejs "Sēlija". Muzejs izveidots 2000. gadā un tā nozīmīga krājuma daļa atrodas bijušā šaursliežu dzelzceļa depo ēkā (celta 1948. g., dzelzceļš darbojās laikā no 1916.–1972. g.), kur novietota atjaunotā lokomotive, pasažieru vagonš, drezīna u.c. Apskatāmi eksponāti, kas atspoguļo Viesītes un plašākas teritorijas ievērojamāko

personību dzīves gājumu, notikumus un kultūras mantojumu. Muzejā darbojas kokapstrādes un tekstila darbnīca. Tam blakus atrodas neliels šaursliežu dzelzceļa sliežu ceļa fragments un ūdenspumpis. +371 29116334.

6. Paula Stradiņa piemiņas istaba. Atrodas Viesītes centrā, Raiņa ielā 14. Piemiņas plāksne uz Zaļās koka mājas vēsta, ka laikā no 1902.–1914. gadam te dzīvojis izcilais latviešu ķirurgs, akadēmiķis un profesors Pauls Stradiņš (1896.–1958.). Piemiņas istabā apskatāmi eksponāti, kas saistīti ar P. Stradiņu un viņa dzimtu. Šobrīd piemiņas istaba ir slēgta. Plānots, ka 2013. gada tūrisma sezonā tā atradīsies bijušajā Viesītes skolā Peldu ielā 2. +371 29116334.

numerācija

7. Saukas dabas parks. Veidots Sēlijas paugurvaļņa ainavas un biotopu aizsardzībai. No **Borišu kalna** no citiem apkaimes pauguriem atklājas skaistas ainavas uz Saukas ezeru. Ezera krastos atrodas vairākas zemnieku saimniecības, kas audzē un parka apmeklētājiem piedāvā lauksaimniecības produkciju. No tām var minēt z/s "**Kalna Ļūdāni**" (gaļas lopu audzēšana, saimniecības apskate), piemājas saimniecību "**Niedras**" (laukulabumi), z/s "**Stūrīši**" (zemes), piemājas saimniecību "**Zilāni**" (dārzeni) un kooperatīvo saimniecību "**Poceri**" (ogas, augļi). Grupas (pēc pieprasījuma) var piedalīties Jāņu siera siešanas procesā. +371 29428226.

8. Pilkalnes muiža. Nomaļa vieta pašā Latvijā – Lietuvas pierobežā – 5 km dienvidrietumos no Neretas. Muižas graudu kalte (pamazām tiek atjaunota) un graudu žāvēšanas krāsns (daļa no vecajām koka daļām vēl ir saglabājusies) ir vienīgā tāda Latvijā. No muižas kompleksa palicis ir arī stallis un kalpu māja, kas tagad tiek apdzīvota. Ēkas celtas 18. gs. +371 29341352.

9. Neretas luterāņu baznīca. Atrodas Neretas centrā, Rīgas ielā 2. Baznīcu (baroka stils ar vēlinās gotikas iezīmēm) uzskata par vienu no vecākajiem Zemgales dievnamiem. To cēla laikā no 1584.–1593. g. pēc grāfa Vilhelma fon Eferna iniciatīvas (pārbūvēts 1679. g.). Baznīcā atrodas Vilhelmam fon Efernam un Georgam fon Efernam veltīti no akmens kalti kapakmeņu cilņi, kas darināti 16. gs. beigās (G. Eferna kapakmens – izcilākais agrīnā ziemeļu manierisma mākslas darbs Latvijā), P. Handlera darināta altārglezna (1863. g.), R. Knaufa būvētas ērģeles (1893. g.), E. Baijermana veidotas logu vitražas (1900. g.), 17. un 19. gs. griestu lukturi. No 38,6 m augstā savdabīgā baznīcas astoņstūru torņa aplūkojama Neretas ainava. +371 65176295.

10. "Riekstiņi". Neretas "Riekstiņos" sešus savus bērnības gadus pavadīja izcilais latviešu rakstnieks un gleznotājs Jānis Jaunsudrabiņš (1877.–1962.). J. Jaunsudrabiņš piedzima kalpu ģimenē Neretas "Krodziņos", bet uz "Riekstiņiem" ar māti pārcēlās pēc tēva nāves. "Riekstiņos" dzīvojošie ļaudis kļuva par prototipiem viņa sarakstītajā "Baltajā grāmatā", kur tās sauc par Mūsmājām. Godinot J. Jaunsudrabiņa piemiņu, 1967. g. Riekstiņos atklāts muzejs, kas atrodas autentiskā Sēlijas viensētā ar savu garu un smaržu. Apskatāma dzīvojamā ēka (1873. g.), klētis un vāgūzis. Netālu esošajos **Ķišku kapos** (Vecumnieku – Ilūkstes ceļa malā) atdusas Jaunsudrabiņu dzimtas piederīgi un pārāpbedīts J. Jaunsudrabiņš. +371 65176467.

11. Saltupju svētavots. Atrodas 1,3 km ziemeļrietumos no Aknīstes centra, nelielā Dienvidsūsējas sānu gravā. Šis avots kā veselības avots pazīstams izsenis. Stāsta, ka šādu avotu,

kas izplūst uz austrumiem, ūdens ir dziedinošs. Īpaši Lieldienu rītā, ja tajā mazgā acis. Avota ūdenī satur dzelzs savienojumus, par ko liecina brūnās nogulsnes (dzelzs baktēriju darbības rezultāts). Blakus avotam ir **akmens** ar nelielu iedobumu, domājams – sens kultakmens. Savukārt, gravas malā aug **svētliepa**. Viens no izcilākajiem Latvijas avotiem.

12. Akmnestes novadpētniecības muzejs. Atrodas Akmnīstē, Skolas un Miera ielu krustojumā. Šī ir vēl viena vieta, kas lieti palīdzēs Sēlijas novada kultūras un vēstures apzināšanas procesā. Muzejā (dibināts 1998. g.) apskatāma senlietu (akmens, bronzas laikmeta) kolekcija un priekšmeti, kas vēsta par apkārtnes ievērojamiem ļaudīm un sēļu kultūru. Apskates vērtā ir seno sēļu trauku kolekcija. +371 29141412.

13. Gārsenes muiža. Gārsenes muižas pili (neogotikas stils) pēc Vācijā noskatītas villas parauga cēla laikā no 1856.–1860. g. No 1860. līdz 1920. g. muiža atradās baronu Budbergu – Beningshauzenu dzimtas īpašumā. 1885. g. pili paplašināja, piebūvējot tai vienu spārnu. 1939.–1940. g. ēku pārbūvēja par skolu, kuras svīnīgajā atklāšanā 1940. g. 2. jūnijā savā pēdējā oficiālajā braucienā pa Latviju piedalījās K. Ulmanis. Muižas kompleksā ietilpst arī citas saimniecības ēkas un **parks**. Mūsdienās pili atrodas Gārsenes pamatskola. Tajā iekārtota baronu dzimtai, skolas vēsturei un Gārsenei veltīta ekspozīcija. Apskates vērtā ir podiņu krāsns! Pie pils sākās **Gārsenes dabas takas** – Kultūrvēsturiskā taka, Baronu pastaigu taka u.c. Pils priekšā novietots Pēterim Kulitānam (1878.–1951.) – agroķīmiķim un profesoram veltīts **pieminās akmens**. +371 65229643; 29490656.

14. Zemnieku saimniecība "Āmuri". Sertificēta bioloģiskā saimniecība, kur ražo liellopu gaļu. Tās piedāvājumā ir saimniecības apskate ar netradicionālo garšaugu un eksotisko tējaugu iepazīšanu, degustāciju un iegādi. +371 29148597.

15. Subates vēsturiskais centrs. Subates vārds pirmoreiz minēts 1570. g., kad Kurzemes hercogs Gothards Ketlers grāfam G. Plāteram – Zibergam pārdod Subates tirgus vietu. Kad Plāteru – Zibergu dzimta 17. gs. vidū pāriet katolīcībā, Subates luterāņi protestē un pārceļas uz Subates ezera austrumu krastu, kas ir Prodes muižas (tikai drupas) īpašnieku Osten – Zakenu dzimtas īpašums. 1685. g. Osten – Zakeni "pārbēdžejiem" uzceļ luterāņu baznīcu, ap kuru izveidojas Jaunsubate. Abas pilsētas daļas apvieno 1894. g. 1919. g. Latvijas Brīvības cīņu laikā Subati atbrīvo lietuvieši, kam seko pilsētas pārdalīšana Latvijas un Lietuvas sektorā (1921. g. robežu noteica pa iepriekšējo līniju). **Subates vēsturiskais centrs** veidojies 16.–19. gs. un tā veidolā ietilpst četru dažādu ticību dievnami, mazstāvu koka apbūve, kas rindojas gar šauru un likumotu ieliņu malās. Pilsētas atrodas subglaciālās iegultnes krastos (ar Lielo un Mazo Subates ezers tajā), tādēļ tās apkaimē vērojamas skaistas ainavas.

16. Pilskalnes Siguldiņa. Te izveidota 1,6 km garā **Sprīdīša taka** (ar Annas Brigaderes pasaku varoņu koka skulptūrām), 3,8 km garā **Meža ainavu mācību taka** un 8 km (vienā virzienā) garā **Augszemes ainavu taka**. Takas atrodas ledāja veidotā subglaciālā iegultnē, kur viens aiz otra izvietojušies vairāki ar caurtekām savienoti ezeriņi un purvi. Ainavas un citu vērtību aizsardzības nolūkā izveidots dabas liegums. Taku sākumā (netālu no Pilskalnes) ir apskatāms ap 30 m augstais **Melnaiskalns** (Rāmavas pilskalns).

17. Dvietes senleja. Unikāla dabas un kultūrvēsturiska teritorija starp Kaldabruņu

– Bēbreni un Dvieti. Senlejai cauri tek mazā Dvietes upīte, kas plūst cauri **Skuķu un Dvietes ezeriem** un senlejai pieguļošajām palienu plāvām. Senleja plūdu laikā darbojas kā sava veida Daugavas ūdeņu "uzkrājējs", ātri uzņemot lielas palu ūdeņu masas, bet vēlāk tās lēnām atdod. Udeņainos pavasaros redzami skati nelīdzinās nekam citam Latvijā. Tas ir iemesls, kādēļ šī ir nozīmīga augu un putnu dzīves vieta gan migrāciju, gan ligzdošanas laikā. Teritorijas aizsardzības nolūkā ir izveidots Dvietes palienu dabas parks. Augstākās vietas, kas palu laikā neapplūst, sauc par salām. Dvietes senleja ir atrastas 15 iespējamās seno cilvēku (akmens, bronzas, dzelzs laikmeta) apmetņu vietas un bagātīgs seno priekšmetu klāsts. Uzkata, ka šī ir viena no senākajām un nozīmīgākajām cilvēka dzīves vietām Latvijas dienviddaļā.

18. Dvietes senlejas informācijas centrs "Gulbji". Viens no svarīgākajiem dabas parka izziņas objektiem, kas iekārtots simtgadīgā, Sēlijas vēsturiskajam novadam raksturīgā viensētā. Te var iepazīt parkam veltītu ekspozīciju, iegādāties vietējo amatnieku un zemnieku ražojumus, kā arī nobaudīt bebra dziedzera uzlējumus! Ziemeļos un austrumos no "Gulbjiem" atrodas **Putnu salas aplis** (250 ha) ar dzīvei savvajā pielāgotiem mājlopiem – *Konik* zirgiem un Hailandera šķirnes govīm. Skuķu ezera krastā 0,5 km attālumā uzcelts **putnu vērošanas tornis**. +371 26109353.

19. Atāli. "Koka priekšmets Dvietes palienu sētā". Putnu salas Atālu sētas rījā vietējā novadpētniece Ārija Gruberte vairāk nekā 20 gadu laikā ir vākusi sadzīves priekšmetus, kas lietoti Dvietes senlejas apkaimē. Ekspozīcijā apskatāmi akmens un dzelzs laikmeta, kā arī viduslaiku priekšmeti, kas atrasti nejausi un liecina par cilvēku dzīvi vairāk nekā 10 000 gadu garumā. Iepriekšēja pieteikšanās. +371 26109353.

20. Bēbrenes muiža. Bēbrenes muižas ansamblis (baroka stils) veidojies 19. gs. beigās – 20. gs. sākumā. Tā galvenā dominante ir 1896. g. celtā (arhitekts L. J. L. Markoni) grāfu Plāteru – Zibergu pils, kuras telpās izvietojusies Bēbrenes vidusskola. Saglabājušies grezni **vārti** un neierasta izskata **mūra žogs**. Muižu ieskauj **parks** ar regulāru plānojuma parteru un bagātīgu svešzemju kokaugu sugu stādījumiem.

21. Sēļu sēta "Gulbji". Viena no ļoti retajām vietām, kur publiski apskatāma un iepazīstama Sēlijas vēsturiskajam novadam raksturīgā sēta ar tās plānojumu un tipiskām ēkām. "Gulbji" atrodas nomajā vietā – t.s. Dronku salā, netālu no Dvietes senlejas sākuma. Saimnieki ir savākuši bagātīgu seno sadzīves un saimniecības priekšmetu kolekciju. Te var iepazīt saimniecību, ārstniecības augu kolekciju, nobaudīt sēļu ēdienus un doties melnajā pirtī. "Gulbjos" cilvēki dzīvo naturālā saimniecībā, kopjot un uzturot vēsturiskā novada tradīcijas. +371 26416231.

22. Zasas muižas parks. Atrodas Zasas dzirnavu diķa (Zasas ziemeļdaļā) uzpludinātās Zasas upītes krastos. Parka izveidi uzsāka 18. gs. un to veidoja kā ainavu parku romantiskā stilā. Vienlaicīgi uzsāka arī Zasas muižas pils celtniecību. Tās īpašnieks bija Heinrihs fon Zass, kura vārdā nosaukta Rīgas apkaimē – Zaslauks. 19. gs., kad mainās muižas īpašnieks, Zasas muižu uzskata par vienu no bagātākajām un skaistākajām apkaimes muižām. Ir vērts izstaigāt plašo parku ar daudzajiem tiltiņiem, **Vilkaču koku**, **Velna akmeni** un **svētavotu**. Muižas parka apskate gida pavadībā: +371 26337227.

TŪRISMA PAKALPOJUMI

Naktsmītnes

- 727** "Radži" – Ziriņu iela 5, Jēkabpils. +371 29471447
- 322** "Jaunpalsāni" – "Jaunpalsāni", Viesītes pilsētas l.t. +371 26529741
- 55** "Ceļinieki" – z/s "Ceļinieki" Rites pag., Viesītes nov. +371 65228024; 28605526
- 388** "Strauti" – "Strauti" Ancene, Asares pag. Aknīstes nov. +371 29115491
- 499** "Kazimirvāle" – Šalkones, Eglaines pag., Ilūkstes nov. +371 26370541; 65433369
- 208** "Dailes" – Pilskalnes pag., Ilūkstes nov. +371 29172946; 65400328
- 6** "Pakraši" – Sventes pag., Daugavpils nov. +371 29427159; 29184760
- 215** "Piešūpīte" – Staburaga pag., Jaunjelgavas nov. +371 29490300

Krodziņi

- 20471** "Sapnis" – Rīgas – Jēkabpils 141. kilometrā, Krustpils nov. +371 65223166
- 20472** "Hercogs Jēkabs" – Brīvības iela 182, Jēkabpils. +371 65233433
- 20473** "Uguntīņa" – Pasta iela 23 b, Jēkabpils. +371 65231907
- 20475** "Ceļavējš" – Ventas iela 13, Jēkabpils. +371 22308892
- 20474** "Ceļavējš" – Rīgas iela 213, t/c "Sala", Jēkabpils. +371 22308976
- 20476** "Ceļavējš" – Nākotnes iela 2, t/c "Aura", Jēkabpils. +371 22308886

Labiekārtotas vietas piknikam Gāršenes dabas takās, Rubenes parkā.

Interesanti pasākumi

- Viesītes pilsētas svētki pirmajā augusta sestdienā
- Dzelzceļnieku svētki Viesītē pirmajā augusta svētdienā
- Vecā Stendera piemiņas pasākums Sunākstes baznīcā – pēdējā augusta svētdienā

Tūrisma informācija

- Jēkabpils TIC, www.jekabpils.lv, tic@jekabpils.lv, Brīvības iela 140/142, +371 65233822
- Viesītes TIP, www.viesite.lv, viesitesmuzejs@inbox.lv, A. Brodeles iela 7, +371 29116334; 29863957
- Gāršenes TIC, www.agniste.lv, gar.psk@gmail.com; "Labieši", Gāršene, +371 29490656; 65229643
- Bebreņu TIC, www.ilukste.lv, Pagasta māja, +371 26109353
- Dvietes senlejas informācijas centrs, www.ilukste.lv, +371 26109353
- Ilūkstes TIC, www.ilukste.lv, pilskalne_2@inbox.lv, Pilskalne, Parka iela 3, +371 65462296

Noderīga informācija

- www.celotajs.lv (Lauku ceļotājs)
- www.daba.gov.lv (Aizsargājamās dabas teritorijas)
- www.neretasnovads.lv (Neretas novads)
- www.saukasdabasparks.lv (Saukas dabas parks)

www.celotajs.lv